Gevoel voor getallen

Over de rol van cijfers, feiten en verhalen in beleid

Congres Movisie ‘Samen sturen op doen wat werkt’

21 – 01 - 2019

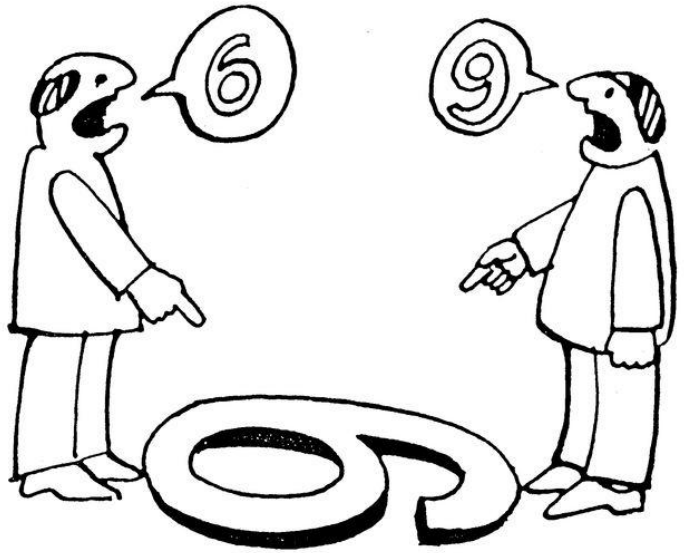

Ilsa de Jong MSc
Jorgen Schram MSc

38,2

Getal van het jaar 2018

38,2

Cijfers zijn overal

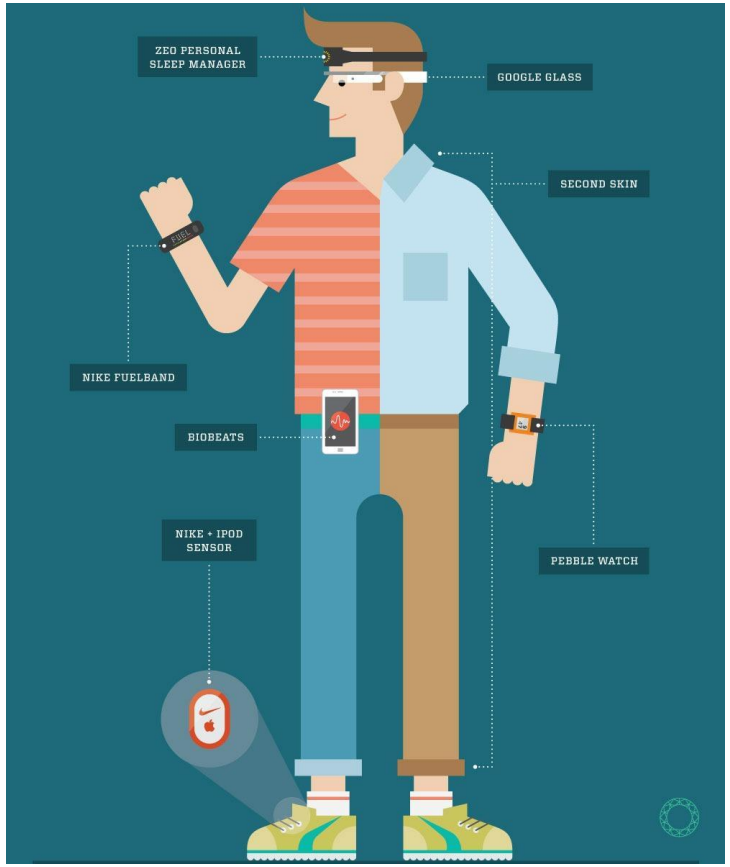

Quantified Self

Cijfers in een professionele context

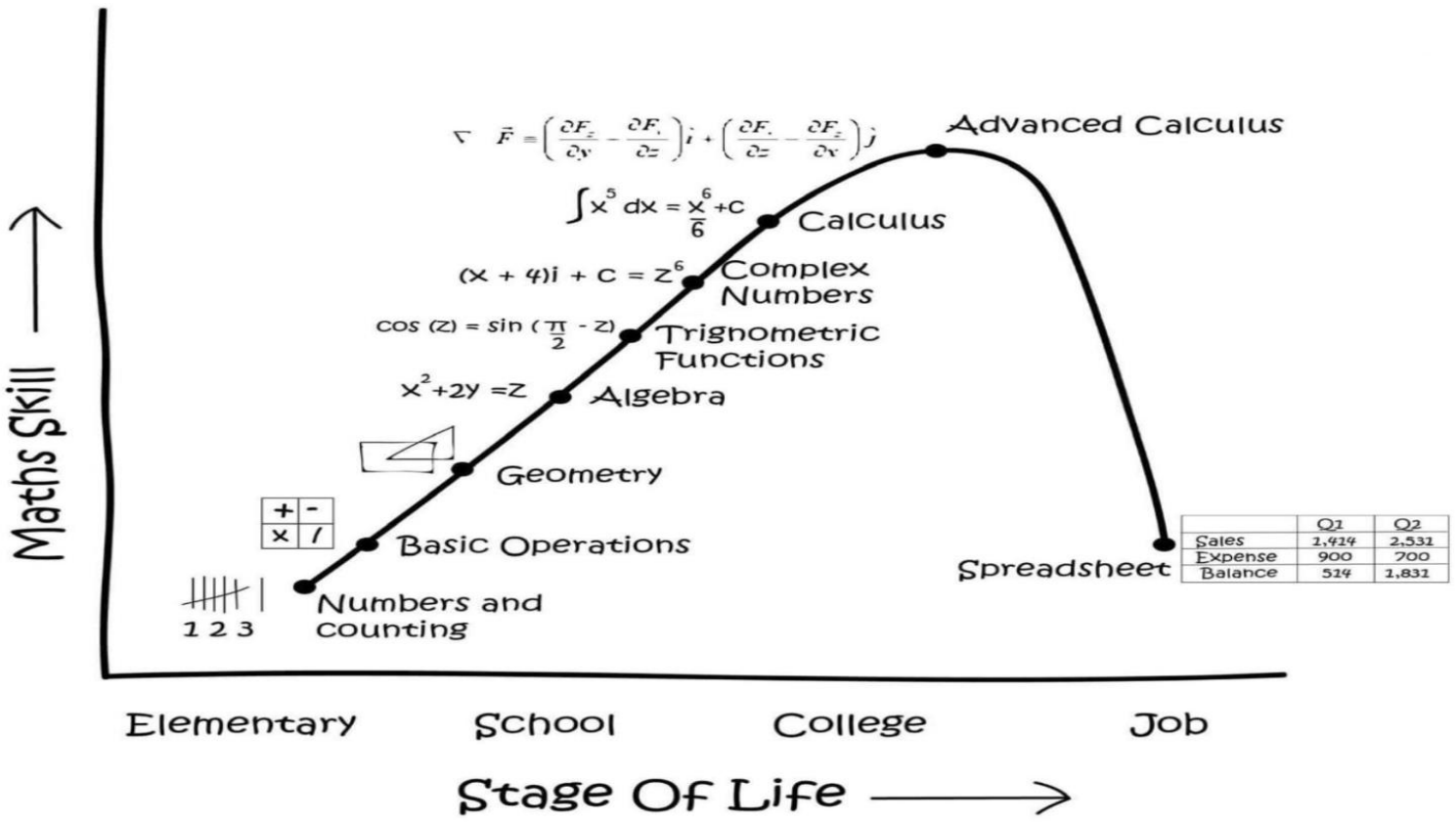

	Q1	Q2
Sales	1,424	2,531
Expense	900	700
Balance	524	1,831

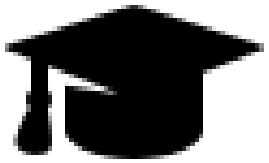

Evidence-based / informed beleid

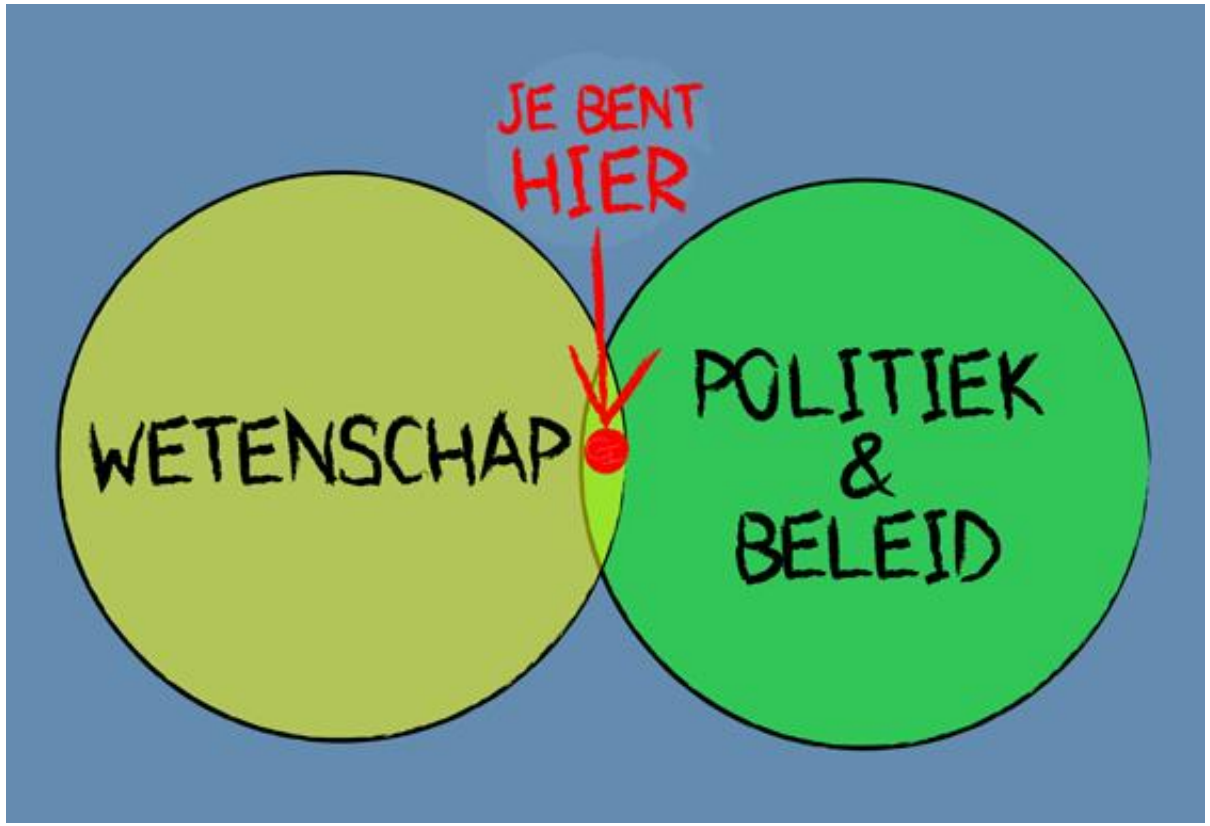

Maar ook: alternatieve feiten

2016: the year the experts got it wrong

Soms bieden meer feiten geen uitkomst

Betwiste kennis

- Alternatieve feiten
- Onderzoeksresultaten ter discussie
- Snelle verspreiding van ‘kennis’
- Filterbubbels / facebookbubbels op social media
- Nepnieuws, desinformatie
- Toenemende complexiteit en onzekerheid

Cijfers spreken voor zich…?

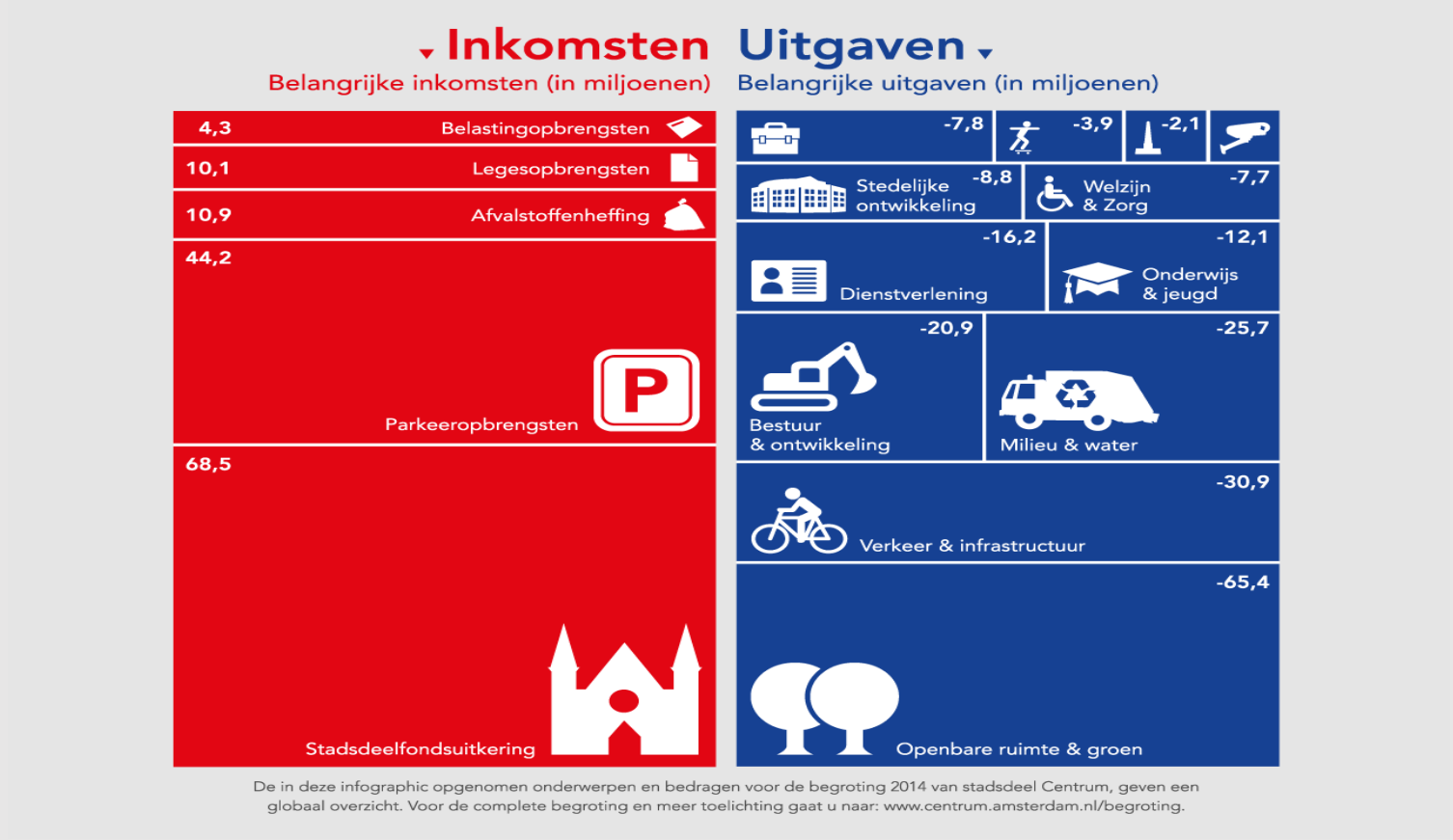

De in deze infographic opgenomen onderwerpen en bedragen voor de begroting 2014 van stadsdeel Centrum, geven een globaal overzicht. Voor de complete begroting en meer toelichting gaat u naar: www.centrum.amsterdam.nl/begroting.

Financieel analfabetisme

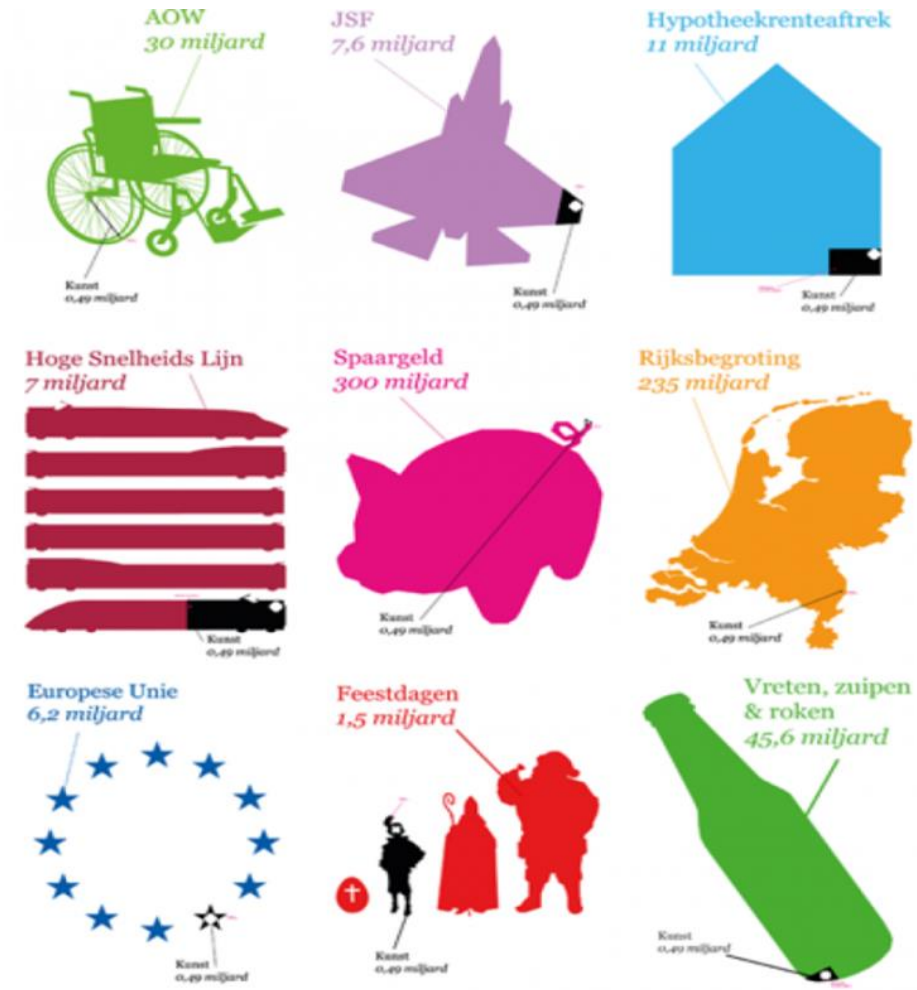

Het kunstbudget is in verhouding niet groot. Korten levert weinig op en richt veel schade aan. Dit is een infographic uit een serie gemaakt door Abel, Niels en Willem van Mediamatic. Naar een idee van Ruben Pater. *www.mediamatic.net/dom*

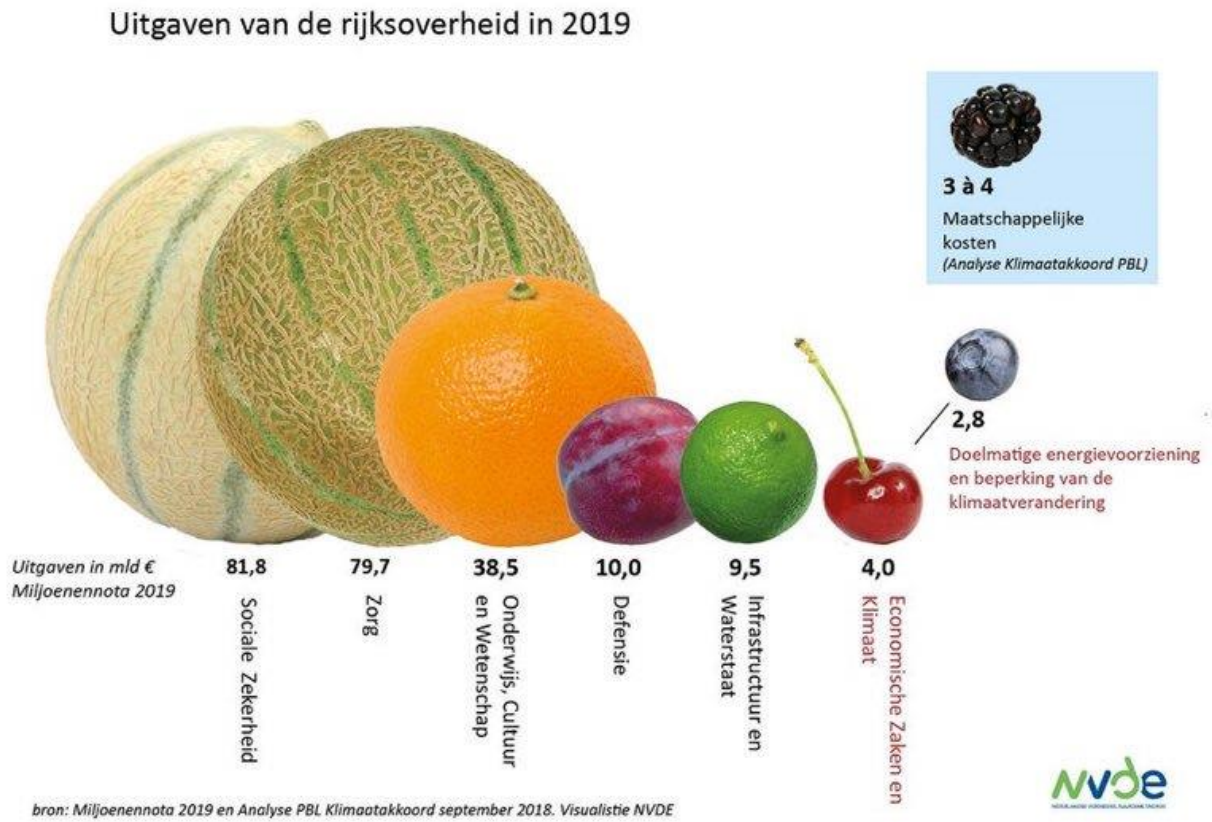

Factfinding & Framing

- Harde cijfers
- Objectiviteit
- Eenduidigheid
- Zekerheid
- Stabiliteit
- Mobiliteit
- Vergelijkbaarheid
- Rationaliteit
- Autoriteit

Antwoord op onzekerheid

- Beeldende verhalen
- Subjectiviteit
- Meervoudigheid
- Selectiviteit
- Context
- Conflicterende perspectieven
- Emotie
- Overtuigingskracht

Antwoord op ambiguïteit / complexiteit

HELP

De praktijk van tellen

- Verborgen verhalen achter cijfers
- Daar waar cijfers op tafel komen, blijven andere cijfers in de la
- Cijfers zijn óók een strategisch instrument
- Welk verhaal vertel je ermee?

Groninger bodembeweging

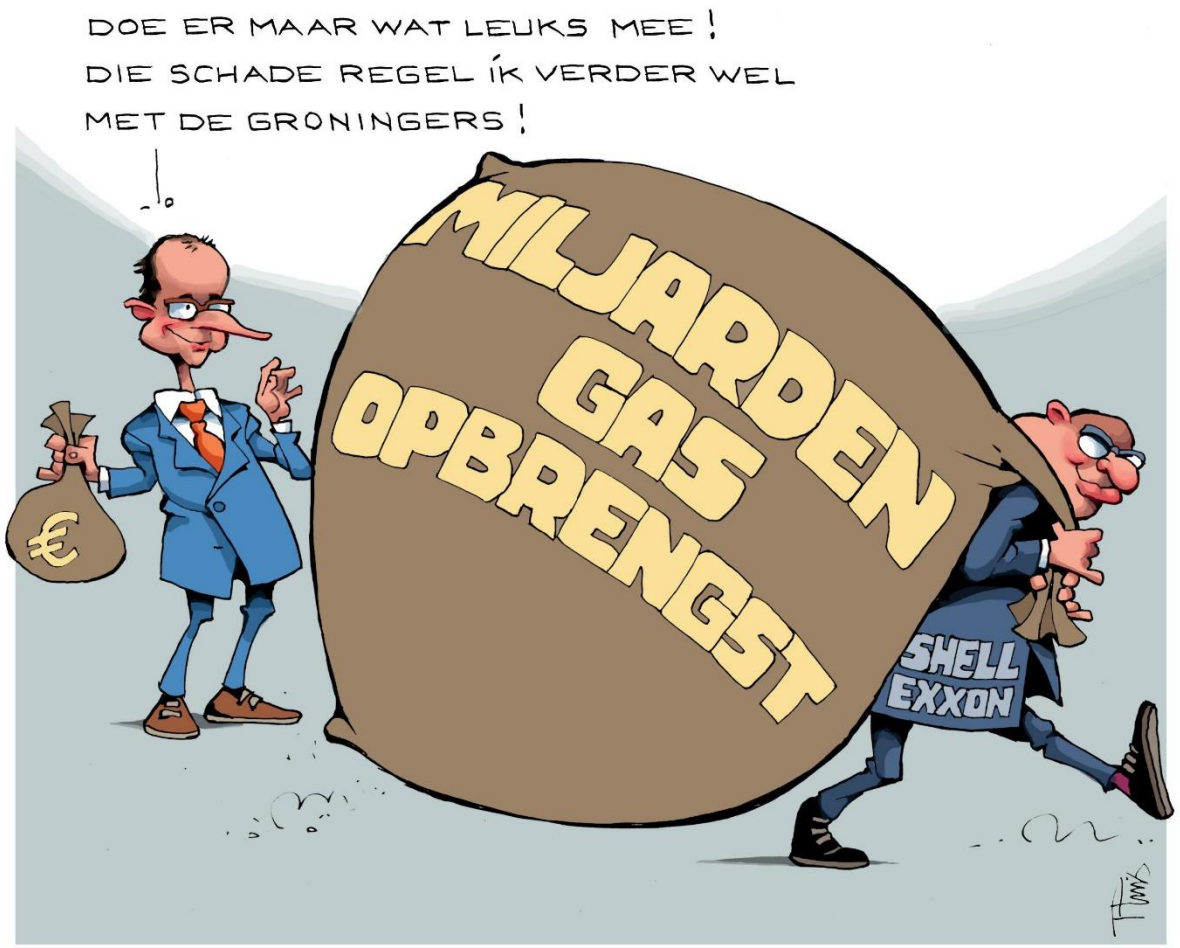

Dames The: Zorgvisites

Cijfers ontleden

1. Benoemen
2. Begrenzen
3. Berekenen
4. Beoordelen
5. Beïnvloeden

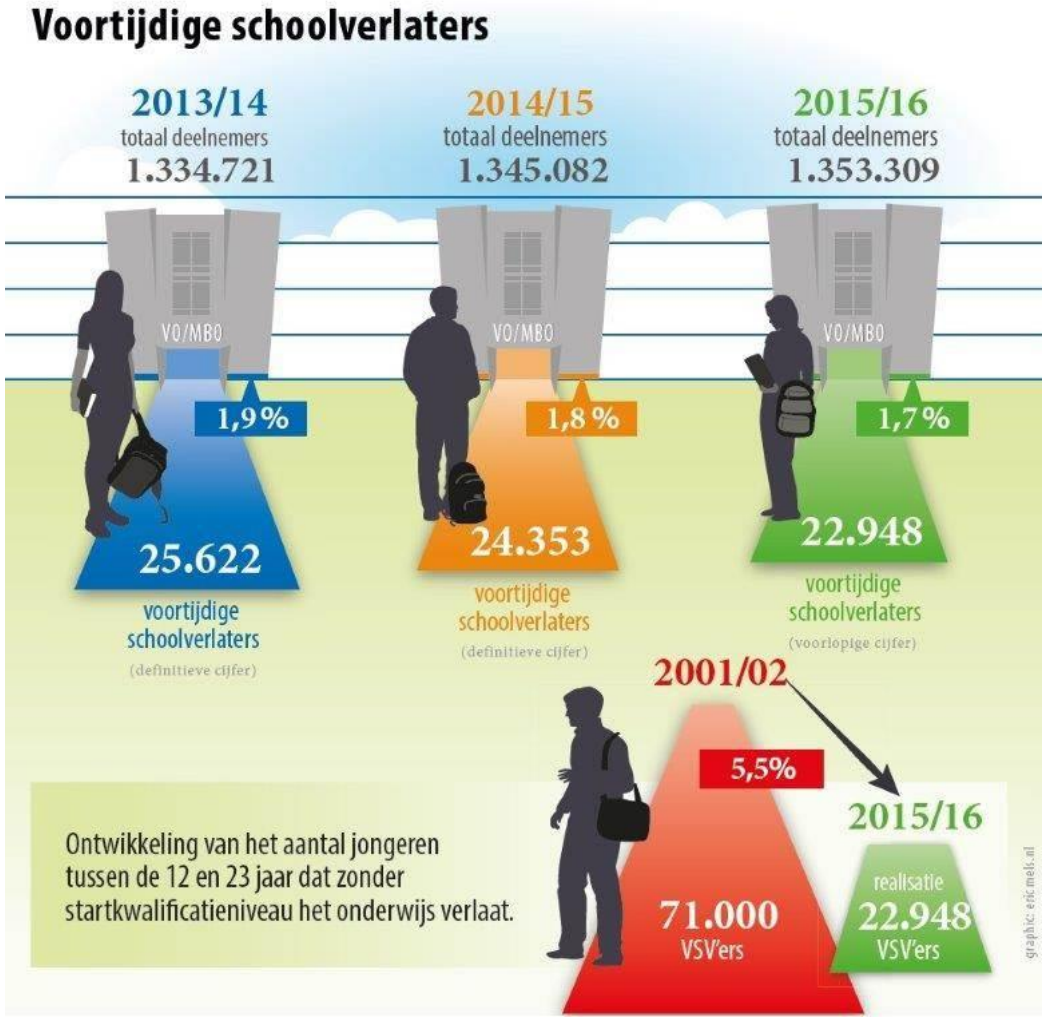

De politiek en psychologie van tellen

	Betekenisvolle vragen
Benoemen	• Waarom is een vraagstuk relevant? • Voor wie is het relevant?
Begrenzen	• Hoe wordt de doelgroep/het vraagstuk gedefinieerd? • Wat telt er mee? • Wat wordt er buiten beschouwing gelaten?
Berekenen	• Hoe wordt de telling uitgevoerd, welke methode wordt gebruikt? • Wanneer wordt de telling uitgevoerd? • Waar wordt de telling uitgevoerd?
Beoordelen	• Wie beoordeelt de onderzoeksresultaten? • Hoe schatten we de resultaten op waarde? • In welke context bezien we de resultaten?
Beïnvloeden	• Wie verricht de meting? • Wie beslist over alle bovengenoemde vragen? • Wie wordt er middels de cijfers in positie gebracht?

IJsbergindex – joint fact finding

IJsbergindex – joint fact finding

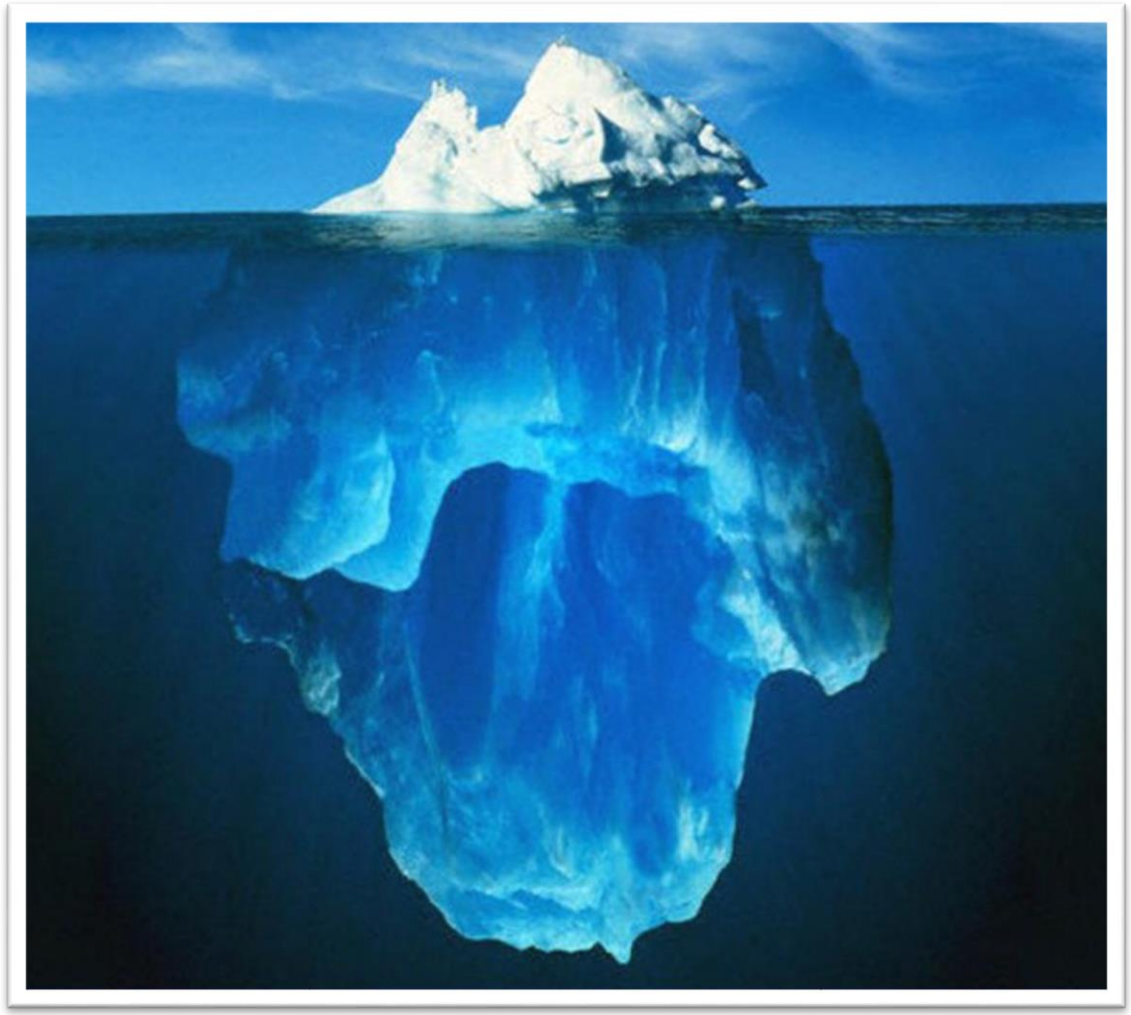

Rotterdam Airport
ROTTERDAM
HILLEGERSBERG-SCHIEBROEK
Bergse Achterplas
Bergse Voorplas
OMMOORD
knooppunt Terbregseplein
Rotterdam-Alexander
PRINS ALEXANDER
HET LAGE LAND
CAPELLE A/D IJSSEL
PRINSEN-LAND
Kralingse Bos
Kralingse Plas
BOLZEMBOCHT
Rotterdam-Noord
BERGPOLDER
NOORD
BLIJDORP
Kleinpolder-plein
OVERSCHIE
SPAANSE POLDER
Diergaarde Blijdorp
Rotterdam-Centraal
Schiedam-Centrum
STADSCENTRUM
Rotterdam-Blaak
KRALINGEN-CROOSWIJK
S-GRAVENLAND
Erasmus Universiteit
BRAIN-PARK 1
SPANGEN
NIEUWE WESTEN
Museum-park
Erasmus MC
NOORDER-EILAND
FEIJENOORD
KOP VAN ZUID
Rotterdam-Zuid
RIVIUM
CAPELLE WEST
STORMPOLDER
NIEUW-MATHENESSE
DELFSHAVEN
Heuvelpark
Rijnhaven
Brienenoord-brug
Nieuwe Maas
Merwehaven
Maastunnel tunnel
KATENDRECHT
AFRIKAANDER-WIJK
Maashaven
Waalhaven
HEIJPLAAT
TARWEWIJK
BLOEMHOF
Rotterdam-Stadion
De Kuip
HILLESLUIS
BEVERWAARD
OUD-CHARLOIS
CARNISSE
VREEWIJK
De Twee Heuvels
CHARLOIS
Ahoy
Zuiderpark
WIELEWAAL
Rotterdam-Lombardijen
IJSSELMONDE
WAALHAVEN-ZUID
LOMBARDIJEN
HORDIJK-OOST
HORDIJK-WEST
PENDRECHT
SLINGE ZUIDWIJK
REYERWAARD
BARENDRECHT NOORD
knooppunt Ridderkerk
RHOON
SMITSHOEK
VAAN-PARK IV
knooppunt Vaanplein
DIERENSTEIN
afrit 11
afrit 12
afrit 13
afrit 14
afrit 15
afrit 16
afrit 18
afrit 19
afrit 19a
afrit 20
afrit 24
afrit 25
afrit 26
afrit 27
A13
A15
A16
A20
A29
N209
N210
N219
s114
s103
s104
s105

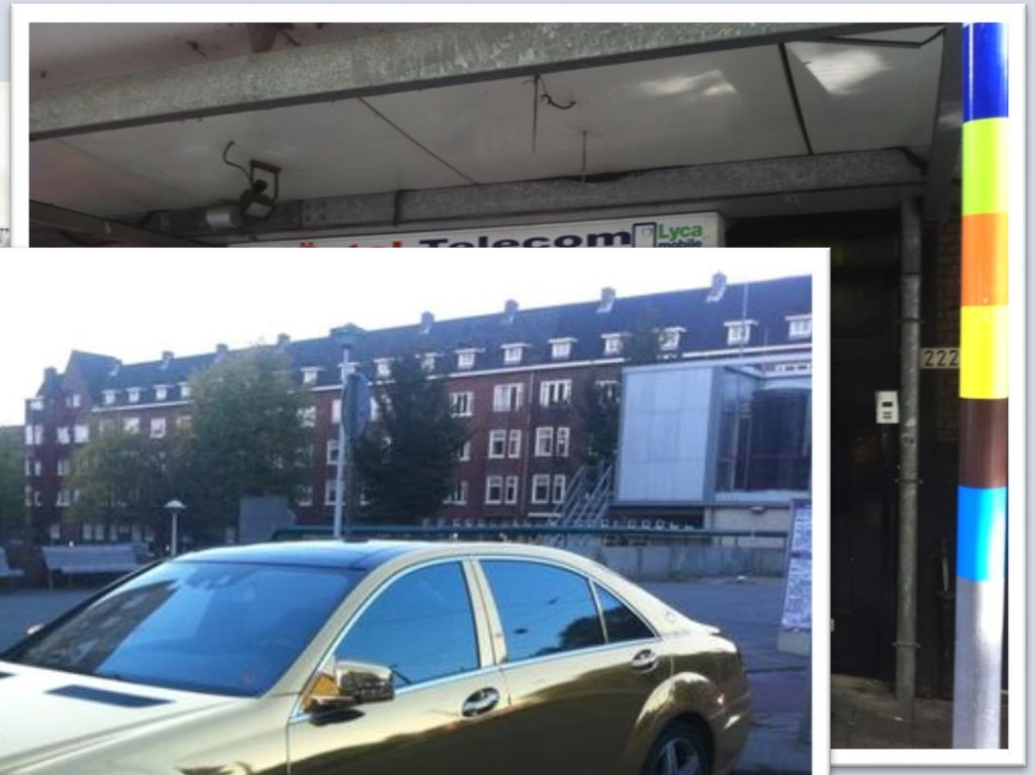
Telecom
Lyca
222

Star inside. Star outside.

Regime-
verandering
in Rotterdam
Hoe een stadsbestuur
zichzelf opnieuw uitvond
Pieter Tops
ATLAS

KONTANT GELD VOOR OUD GOUD
€ 33.00 p/gr
INKOOP
OUD
GOUD
HOOGSTE
PRIJS

SURI-CHANGE
Money
Transfer
ARCO DVD / MUSIC CENTER EN REIZEN
WELCOME
POLITIE

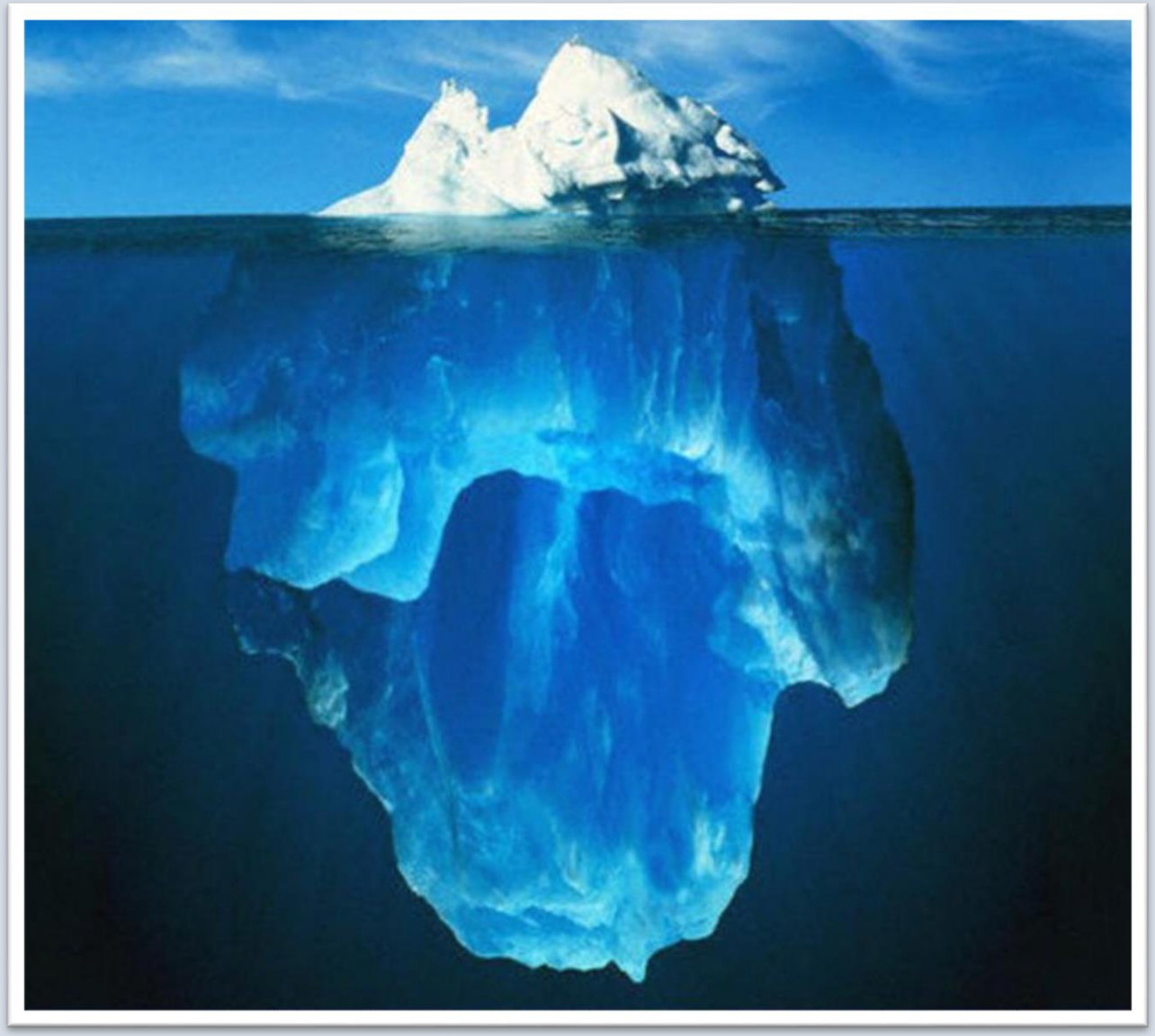

Donald Duck
Disney
Nr. 17-2017
HOERA! Het is secretaressedag!
65
EEN VROLIJK

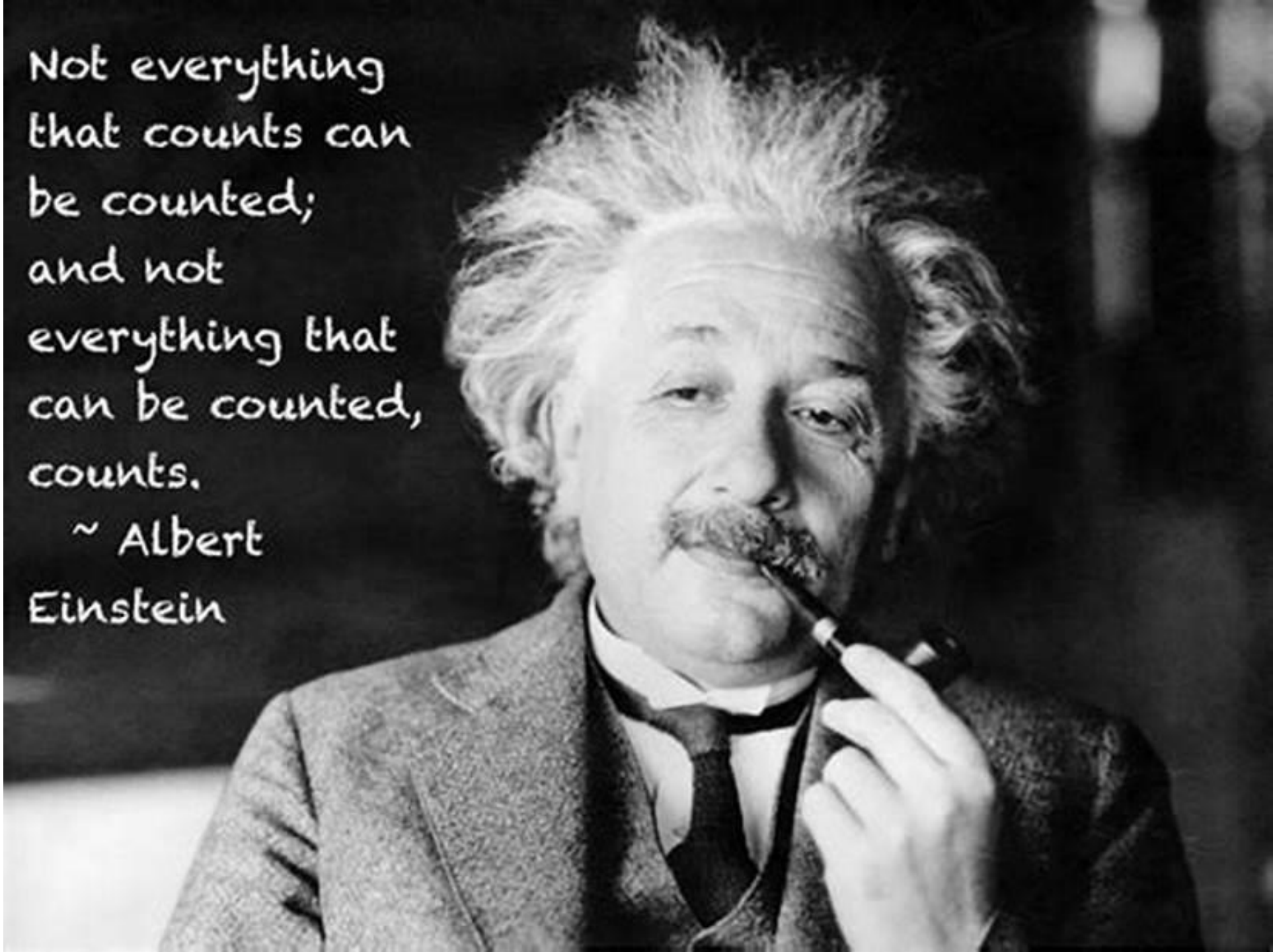
Not everything
that counts can
be counted;
and not
everything that
can be counted,
counts.
~ Albert
Einstein

NSOB

Ilsa de Jong MSc
Jong@nsob.nl
070-3024915

Jorgen Schram MSc
schram@nsob.nl
070-3024922